

Brandes: Jeg vilde gerne have en Sag klarer med den ærede Minister, som kom tilbage til Ordet „Gæstfrihed“, hvilket Ord han for saa vidt beklager at have brugt, fordi det har givet Anledning til Misforstaaelse fra min Side. Jeg tror endog saa, at han antydede, at det var en frivillig Misforstaaelse, men det er en Fejls-tagelse. Det er for mig en meget vigtig Sag. Jeg vil spørge: Er det ikke efter den ærede Ministers Mening en Ret for Landets Borgere at blive begravet? (Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet [S. Scavenius]: Jo!). Den ærede Minister siger: ja; naar det nu altsaa er en Ret for dem at blive begravede, saa er det mig ret uklart, hvorledes det kan blive gjort gældende, at de ikke maa blive begravede paa en saadan Maade, som er overensstemmende med god Orden og Sædelighed. Det bliver i Virkeligheden en højt begrænset Ret, som de da have til at blive begravede, idet der nemlig slet ikke kan anvises dem noget Sted, hvor de kunne blive begravede paa en for dem sømmelig og rimelig Maade. (S. Hage: De kunne staffe sig en Begravelsesplads selv). Det ærede Medlem siger, at de kunne selv staffe sig en Begravelsesplads. Det er der imidlertid slet ikke Spørgsmaal om. De udenfor Folketirken staaende Medlemmer, som kunne saa deres religiøse Meninger anerkende, kunne saa oprettet en særlig Begravelsesplads, men at der her i Landet skulde blive givet en Sædelighed for dem, der ikke tilhøre Folketirken eller anerkende Troessamfund, til at staffe sig en Begravelsesplads, det er jo i Virkeligheden det, som Forslaget drejer sig om. Om de ville staffe sig en Begravelsesplads som Annes til de nu bestaaende borgerlige Begravelsespladser, som efter den ærede Ministers Mening delvis tilhøre Folketirken, eller de ville oprette en særlig Begravelsesplads, gjør ikke noget til Sagen. For Øjeblikket er der her i Landet ikke nogen Begravelsesplads for anderledes tænkende, det ere alle enige om. Naar der ingen saadan Begravelsesplads er, hvor de kunne saa deres Slægt o. s. v. begravede med de Ceremonier, der findes passende, er det jo Statens Pligt at staffe dem en saadan; thi ellers have de ikke den samme Ret som Statens øvrige Borgere, og det er jo dog Meningen, at alle, i ethvert Fald i den Henseende, med Hensyn til Begravelsen, skulle have den samme Ret. Hvis den ærede Minister er enig deri, saa maa man kun haabe, at han vil samvirke med Folketinget i at saa dette Lovforslag fremmet, jeg kan i alt Fald ikke se rettere. Jeg skal dernæst sige, at der ogsaa er en anden Anledning

for mig til at tage Ordet „Gæstfrihed“ op. Det forekommer mig nemlig, at det ærede Medlem fra Aarhus (Pisingel) paa en vis Høiagt Maade udtalte sig derom og mente, at der var en videre Anledning for Folketirken til at vise Gæstfrihed; jeg siger imidlertid, der er en væsentlig Ret her, og man vil betænke sig for „Gæstfriheden“. Man ønsker sig en Ret og ønsker ikke Gæstfrihed. Gæstfrihed finder man kun, naar man er Gæst, men saa har man ikke nogen Ret. — Hvad det ærede Medlem for Maribo (M. S. Larsen) sagde med Hensyn til den Politik, som kun gik ud paa at holde paa Stumperne, da er det interessant for mig at høre, at det ærede Medlems Forhandling ikke vil andet end at holde paa Stumperne. Jeg havde troet, den havde haft større Planer end det. Men saa falder jo det ærede Medlems Mening om Forhandlingspolitikken sammen med, hvad det ærede Medlem fra Kjøge (Hørup) en Gang udenfor denne Sal udtrykte ved, at „den er stabt til Bagateller, og noget stort den blev ej heller“ — et Ord, som tidligere er blevet noget stærkt angrebet fra den Side, det ærede Medlem tilhører, men som han nu synes at anerkende ved det Udtryk, at der skal holdes paa Stumperne. Det forekommer mig imidlertid ikke, at det ærede Medlems Indvending lige overfor dette Lovforslag, at det ikke tager mere med . . . (Afbrydelse). Er det ikke saaledes? Har jeg hørt fejl, er det ærede Medlem altsaa enig med mig i, at det gør ikke noget, at det kun tager en lille Del af Begravelsesvæsenet op til Reform og kun beskæftiger sig dermed. Naar det ærede Medlem siger, at der er mange Enkeltheder i Lovforslaget, som trænge til Forbedring, ligger dette jo i den Maade, hvorpaa det er kommet frem. Det er jo nemlig kommet frem her ved privat Initiativ, og det ærede Medlem er vistnok enig med mig i, ja jeg tror, at det ærede Medlem selv har før udtalt det, at der er megen Bæmskelighed forbunden med Lovforslag, som indbringes ved privat Initiativ. Det er jo egentlig en ren gal parlamentarisk Fremgangsmaade at bruge; thi vi skulde jo have en Regering, der førte Lovforslagene frem, eftersom den har alle Hjælpe midler til sin Naadighed. Det skyldes kun ved Tidernes Ugunst, det, at der sidder en Regering, som er i Uoverensstemmelse med Folketinget, at man behøver at anvende det private Initiativ, saaledes som det her er Tilfældet. Men det er jo sikkert, at de Enkeltheder, som det ærede Medlem nævnte, meget let lade sig fjerne uden i Virkeligheden at angribe det, som er Forslagets Tanke, Ide og Grundlag, det, som det ærede Medlem er enig i. —